

Muutokset hallintosääntöön

Keskeiset muutokset hallintosääntöön on esitetty alla. Muutokset esitetään suhteessa kaupunginvaltuuston 9.12.2024 § 132 jo hyväksymiin, 1.6.2025 voimaan tuleviin muutoksiin nähden.

Muutosten perustelut tai muut huomiot on esitetty alla ja Elinvoima palvelualueen toimivaltataulukon osalta myös alaviitteissä. Sivunumerointi viittaa muutokset näkyvissä -version sivunumerointiin, joka poikkeaa hieman ”puhtaasta versiosta”. Kirjoitusteknisiä muutoksia ei ole nostettu esiin, mutta ne ovat luettavissa hallintosäännön ”muutokset näkyvissä” -versiosta.

~~poistettava teksti~~

lisättävä teksti

sivu 4, Yleiset määräykset 7 §

Määräystä muutetaan vastaamaan kuntalain 23 §:n nykyistä samamuotoa, jossa säädetään aloiteoikeudesta.

7 § Kaupungin asukkaiden aloitteet

Kaupungin asukkaalla ~~sekä~~, kaupungissa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä ~~sekä sillä,~~ joka omistaa tai hallitsee kiinteää omaisuutta kaupungissa, on oikeus tehdä kaupungille aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. ~~Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita kyseistä kaupungin palvelua koskevassa asiassa.~~

Aloite on sen viranomaisen käsiteltävä, jonka tehtäväalueelle aloitetta koskeva asia kaupungissa kuuluu. ~~Aloitteen tekijälle on ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä aloitetta käsittelevä viranomainen ja arvioitu käsittelyaika.~~ Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet.

Kaupunginhallituksen on esitettävä kaupunginvaltuustolle luettelo kaupunginvaltuuston toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyistä aloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä vuosittain kaupunginvaltuuston työjärjestyksessä määrättyyn ajankohtaan mennessä. Kaupunginvaltuusto voi samalla todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

sivu 4, Yleiset määräykset 8 §

Vanhus- ja vammaisneuvoston toiminta on kiinteässä yhteydessä osallisuuden ja hyvinvoinnin palveluyksikköön, jonka toiminnot yhdistetään elinvoiman palvelualueelle. Tästä elinvoiman palvelualue huolehtii jatkossa vanhus- ja vammaisneuvoston toimintaedellytyksistä. Sivistyksen

palvelualueen nuorisopalvelut-palveluyksikkö huolehtii edelleen nuorisovaltuuston toimintaedellytyksistä.

8 § Nuorisovaltuusto, vanhusneuvosta ja vammaisneuvosto

Kaupunginhallitus asettaa toimikaudekseen nuorisovaltuuston, joka koostuu vuosittain valittavista jäsenistä ja varajäsenistä (koulujen ja 2. asteen oppilaitosten oppilaskuntien edustajat sekä yleiskokousedustajat) nuorisovaltuuston sääntöjen mukaisesti. Nuorisovaltuusto toimii sivistyksen palvelualueella, joka huolehtii nuorisovaltuuston toimintaedellytyksistä. Nuorisovaltuuston tehtävät ovat kuntalain (410/2015) mukaiset. Nuorisovaltuuston edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus elinvoima- ja hyvinvointi-, sivistys- ja kaupunkiympäristölautakuntien kokouksissa.

Kaupunginhallitus asettaa toimikaudekseen vanhusneuvoston, jossa on 11 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Jäsenistä vähintään kuuden tulee edustaa vanhusjärjestöjä. Vanhusneuvosto toimii sivistyksen elinvoiman palvelualueella, joka huolehtii vanhusneuvoston toimintaedellytyksistä. Vanhusneuvoston tehtävät ovat kuntalain (410/2015) mukaiset.

Kaupunginhallitus asettaa toimikaudekseen vammaisneuvoston, jossa on 11 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Jäsenistä vähintään kuuden tulee edustaa vammaisia, heidän omaisiaan tai vammaisjärjestöjä. Lisäksi yhden jäsenen tulee olla perehtynyt rakennusten suunnitteluun. Vammaisneuvosto toimii sivistyksen elinvoiman palvelualueella, joka huolehtii vammaisneuvoston toimintaedellytyksistä. Vammaisneuvoston tehtävät ovat kuntalain (410/2015) mukaiset.

s. 17, Yleiset määräykset 43 §

Kuntalain 48 §:n mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset.

Lahden kaupungin hallintosäännössä on aiemmin viitattu konserniohjeeseen konsernijohton määrittelyn lähteenä, mutta kaupunginvaltuuston päätettävänä 10.3.2025 olevassa päivitettyssä konserniohjeessa ei tätä määrittelyä ole. Näin ollen konsernijohton määrittelmä on aiheellista sisällyttää hallintosäännön yleisten määräysten 43 §:än.

Konserni- ja tilajaosto, joka konsernijohtoon 31.5.2025 asti, on päätöksessä 17.6.2024 § 63 päättänyt konserniyhtiöiden seurata- ja valvontavastuiden jakautumisesta kaupunginjohtajan, omistajaohjauksen johtajan ja palvelualuejohtajien välillä.

43 § Sisäinen tarkastus, sisäinen valvonta ja riskienhallinta

[...]

~~Konserniohjeessa määritelty~~ Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjauksesta sekä valvoo, että nämä toiminnot on

järjestetty asianmukaisesti ja tuloksellisesti. **Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja muut viranhaltijat, joille kaupunginhallitus on määrännyt konserniyhteisöjen valvonta- ja seurantavastuut.**

s. 18, Yleiset määräykset

Kuntalain 90.1 §:n 1 f-alakohdan mukaan "hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset ainakin sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnasta ja sopimusten hallinnasta."

Hallintosääntö on ollut tältä osin puutteellinen.

43 a § Sopimushallinta

Kaupunginhallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä ja antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnasta.

s. 24-25 Yhteiset talousasiat -taulukko

yksikön ja virkanimikkeen muutos

TEHTÄVÄ	PÄÄTÖSVALTA			
	KV	KV	lauta- kunta	viranhaltija
jäämistövarojen kohdentaminen määritellyn käyttötarkoituksen mukaisesti <ul style="list-style-type: none">> 50 000 €</= 50 000 €			ELHY	osallisuus ja hyvinvointi- palveluyksikön osallisuuden ja hyvinvoinnin asiantuntija- palvelut -yksikön esihenkilö, erityisasiantuntija hyvinvointi- koordinaattori

s. 25-26, Yhteiset talousasiat -taulukko

täsmennys rahoitusosuuden määrittelyyn

TEHTÄVÄ	PÄÄTÖSVALTA			
	KV	KV	lautakunta	viranhaltija
hankehakemus ulkopuoliselle rahoittajalle (EU-rahoitus, Sitra, tms. rahoittaja, valtion kehittämishankkeet) alaisensa yksikön				

osalta, kun haettavan ulkopuolisen rahoituksen osuus Lahden kaupungin omarahoitusosuus hankkeessa on <ul style="list-style-type: none"> • > 200.000 € • <= 200.000 € 		X	X	kaupunginjohtaja, palvelualuejohtaja, KH:n alaisen taseyksikön johtaja
--	--	---	---	---

s. 30, Yhteiset henkilöstöasiat -taulukko

Tehdään terminologiaan liittyvä muutos. Koska vuorotteluvapaalle ei ole enää mahdollista jäädä, joten se poistetaan esimerkeistä

TEHTÄVÄ	PÄÄTÖSVALTA			
	KV	KV	lautakunta	viranhaltija
etätyöstä monipaikkatyöstä sopiminen				esihenkilö
poikkeavat työajat ja niihin liittyvät työjärjestelyt (esim. mahdollisuus osa-aikatyöhön osa-aikaisten eläkkeiden yhteydessä tai mahdollisuus vuorotteluvapaaseen)				esihenkilö

s. 49 Kaupunginhallitusta ja konsernihallintoa koskevat erillissäännöt

Kaupunginhallitusta, konsernihallintoa ja elinvoiman palvelualueita koskevat erillissäännöt jaetaan kahdeksi eri erillissäännöiksi: 1) KH & KOHA ml. toimivaltataulukko ja 2) ELVO ml. toimivaltataulukko.

2 §: Kaupunginhallituksen vastattavaksi lisätään ympäristöpolitiikka.

9 § *Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta* ja 10 § *Elinvoiman palvelualue* siirretään elinvoiman palvelualueita koskeviin erillissääntöihin

2 § Kaupunginhallitus

Sen lisäksi mitä kuntalaissa säädetään kaupunginhallituksen tehtävistä, sen tehtävänä on:

- 1) huolehtia kaupungin yleisestä kehittämisestä sekä tehdä kaikilla kunnallisen toiminnan aloilla esityksiä, jotka se katsoo tarpeellisiksi ja kaupungin etujen mukaisiksi,
- 2) valmistella kaupungin strategiset linjaukset sekä seurata ja tukea kaupunginvaltuuston päättämän strategian toteutumista,
- 3) valvoa, että kaupungin lautakunnat, johtokunnat, toimikunnat ja kaupungin palveluksessa olevat henkilöt suorittavat tehtävänsä voimassa olevia säännöksiä ja määräyksiä noudattaen sekä toimivat kaupungin etujen mukaisesti, sekä antaa tarvittaessa yleisohjeita kaupungin hallintoon kuuluvissa asioissa,
- 4) hoitaa kaupungin omaisuutta siltä osin kuin tehtävä ei lain tai muiden voimassa olevien määräysten mukaan kuulu lautakunnalle, johtokunnalle, toimikunnalle tai viranhaltijalle, sekä antaa tarpeelliset ohjeet näille uskotun omaisuuden hoitamisesta.

Kaupunginhallitus vastaa

- 5) kaupungin elinkeino- ja ympäristöpolitiikasta,
- 6) koko alueen elinvoimasta erityiskysymyksinä kaupungin osakeskukset,
- 7) maaseutualue ja maaseudun elinkeinot,
- 8) korkeakoulupolitiikasta,
- 9) työllisyyspolitiikasta,
- 10) yhdyspintatyöstä hyvinvointialueen kanssa,

- 11) koko konsernin toimitiloihin ja kiinteistöihin liittyvästä tilapolitiikasta sekä siihen liittyvästä valvonnasta ja ohjauksesta ja niihin kohdistuvien merkittävien hankkeiden periaatepäätöksistä,
- 12) alaisuudessaan toimivien taseyksiköiden toiminnan ohjauksesta ja valvonnasta, ja kaupunginvaltuuston kaupunginhallituksen alaisille taseyksiköille asettamien palvelutavoitteiden sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen valvonnasta, sekä ohjaa ja valvoo taseyksikön toiminnan ja talouden suunnittelun, toteutuksen ja kehittämisen ohjauksesta ja valvonnasta sekä toiminnan tuloksien seurannasta.
- 13) Lisäksi kaupunginhallitus päättää yhtiöiden tulostavoitteet ja valvoo niiden toteutumista.

s. 53 Kaupunginhallitusta ja konsernihallintoa koskeva toimivaltataulukko

Lisätään hallintosäännön omistajaohjausta koskevaan kohtaan ”muu kaupunginhallituksen päättämä viranhaltija” Lisäys joustavoittaa KH:n päätösvaltaa mm. siten, että se voi päättää antaa omistajaohjauksen viranhaltijoille tiettyjä valvonnallisia tai operatiivisia tehtäviä. Lisäys on sopusoinnussa konserni- ja tilajaoston päätöksen 17.6.2024 § 63 kanssa, jossa KTJ päätti konserniyhtiöiden seurata- ja valvontavastuiden jakautumisesta kaupunginjohtajan ja palvelualuejohtajien ohella myös omistajaohjauksen johtajalle.

Tehdään samalla muutos hallintosäännön yleisten määräysten 17 §:än (s. 7).

TEHTÄVÄ	PÄÄTÖSVALTA		
	KH	ELHY	viranhaltija
KH kaupunginhallitus, ELHY elinvoima- ja hyvinvointilautakunta			
OMISTAJAOHJAUS			
päättää yhteisöjen ja säätiöiden valvontavastuun jakamisesta kaupunginjohtajalle ja palvelualuejohtajille ja erikseen päättämälleen muulle viranhaltijalle	X		
valvoo valvontavastuulleen kuuluvien yhteisöjen ja säätiöiden toimintaa ja tekee kaupunginhallitukselle niitä koskevia tarpeellisiksi katsomiaan esityksiä			kaupunginjohtaja, palvelualuejohtajat, muu viranhaltija
ohjaa seudullista yhteistyötä koskevien asioiden valmistelua ja antaa seudulliseen omistajaohjaukseen liittyvät toimiohjeet operatiivisissa asioissa	X		kaupunginjohtaja, palvelualuejohtajat, muu viranhaltija KH:n päätöksen mukaan
valitsee kaupungin edustajat yhtiö- ja yhtymäkokouksiin ja nimeää jäsenehdokkaat tai jäsenet yhteisöjen ja säätiöiden hallintoelimiin	X		kaupunginjohtaja, palvelualuejohtajat, muu viranhaltija KH:n päätöksen mukaan

TEHTÄVÄ	PÄÄTÖSVALTA		
	KH	ELHY	viranhaltija
KH kaupunginhallitus, ELHY elinvoima- ja hyvinvointilautakunta			
antaa konserniohjeet sekä ohjeet niille, jotka edustavat kaupunkia yhteisöjen tai säätiöiden hallintoelimissä taikka muissa kaupungin ulkopuolissa toimielimissä	X		kaupunginjohtaja, palvelualuejohtajat, muu viranhaltija KH:n päätöksen mukaan

17 § Läsnäolo kaupungin ja sen tytäryhteisöjen toimielinten kokouksissa

<i>toimielin</i>	<i>läsnäolo- ja puheoikeus</i>
kaupunginjohtajan tai, palvelualuejohtajan tai muun viranhaltijan vastuulle määrätyn tytäryhteisön hallitus tai vastaava toimielin	edellisten lisäksi kaupunginjohtajan tai, palvelualuejohtajan tai muun viranhaltijan sijaisena tämän erikseen määräämä viranhaltija tai työntekijä

s. 57-58 Elinvoiman palvelualueita koskevat erillissäännöt (alla kokonaisuudessaan)

ELINVOIMAN PALVELUALUETTA KOSKEVAT ERILLISSÄÄNNÖT

1 § Toiminta-ajatus ja tehtävä

Elinvoiman palvelualueen tehtävänä on edistää ja kehittää Lahden elinvoimaa, pito- ja vetovoimaa, elävää kaupunkikulttuuria, korkeaa osaamista sekä kestäväää kasvua. Elinvoiman palvelualue vastaa elinkeino- ja ympäristökehityspalveluista, työllisyydestä ja maahanmuutosta, toisen asteen koulutuksesta, korkeakoulujen yhteistyöstä ja innovaatiopolitiikasta, tapahtumista, kulttuurista ja liikunnasta Lahdessa.

2 § Toimielimet

Elinvoiman palvelualueen toimielimet ovat kaupunginhallitus ja elinvoima- ja hyvinvointilautakunta.

3 § Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta vastaa

- 1) elinkeinopalveluista
- 2) työllisyyspalveluista
- 3) maahanmuuttoasioista

- 4) korkeakouluysteistyöstä
- 5) ~~lukiokoulutuksesta~~ toisen asteen koulutuksesta
- 6) liikuntatoimen hoitoa koskevista kunnalle määrätyistä tehtävistä ~~siltä osin, kuin ne eivät kuulu palvelualueen muiden toimielinten tehtäviin~~
- 7) kulttuuritoimen hoitoa koskevista kunnalle määrätyistä tehtävistä ~~siltä osin, kuin ne eivät kuulu palvelualueen muiden toimielinten tehtäviin~~
- 8) hyvinvoinnin kehittämisestä sekä terveyden edistämisestä
- 9) ympäristökehityspalveluista
- 10) osallisuudesta

Kaupunginvaltuusto valitsee elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan jäsenet ja varajäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi. Lautakunnan koosta ja puheenjohtajistosta määrätään hallintosäännön yleisten määräysten 2 §:ssä.

Lautakunnan esittelijöistä ja muusta kokousmenettelystä on voimassa, mitä kaupungin hallintosäännön yleisessä osassa määrätään. Pöytäkirjanpitäjänä toimii elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan määräämä henkilö.

4 § Elinvoiman palvelualue

Elinvoiman palvelualue toimii kaupunginhallituksen ja ~~kaupunginjohtajan~~ elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan alaisuudessa.

~~Elinvoiman palvelualue vastaa elinkeino-, työllisyys- ja maahanmuuttopalveluista, korkeakouluysteistyöstä, ympäristökehityksestä, kaupungin tapahtumatoimintojen ja edunvalvonnan koordinoinnista.~~

Elinvoiman palvelualueen toimintasäännössä määrätään tarkemmin elinvoiman palvelualueen tehtävistä ja organisaatiosta.

Elinvoiman palvelualueetta koskeva toimivalta- ja vastuualue- ja viranhaltija- taulukko (kokonaisuudessaan)

TEHTÄVÄ	PÄÄTÖSVALTA		
	KH	ELHY	viranhaltija
KH kaupunginhallitus, ELHY elinvoima- ja hyvinvointilautakunta			
KOKO PALVELUALUETTA KOSKEVAT ASIAT ¹			
toimialan alaisten toimipisteiden määrä ja sijainti kaupungin talousarviossa määritellyissä puitteissa		X	
toimipisteiden aukioloaikojen määrittely			vastuualuejohtaja
päätää tehtävään alueensa avustuksista talousarvion mukaan, talousarvion taloutta ohjaavien ja muiden hyväksytyjen kriteerien mukaisesti ² <ul style="list-style-type: none"> • yli 100.000 euron avustukset • alle 100.000 euron avustukset 		X	palvelualuejohtaja
päätää määrärahojensa puitteissa järjestöjen ja yhdistysten toiminta-avustuksista liikunnan, kulttuurin sekä hyvinvoinnin-, terveyden edistämisen ja osallisuuden lisäämisen käyttötarkoituksiin (vuosivastukset) ³		X	
valtionapu/valtionosuusrahoituksen hakeminen käyttötalouteen			vastuualuejohtaja
valtionosuuksien hakeminen investointeihin			vastuualuejohtaja
vastuualuetta ja palveluyksikköä koskeviin kanteluihin ja lausuntopyyntöihin vastaaminen			vastuualuejohtaja ja ao. palveluyksikön esihenkilö
vastuualueen ja palveluyksikön lausuntojen, valitusten, sopimusten ja muiden asiakirjojen allekirjoittaminen, jollei hallintosäännön yleisestä osasta muuta johdu			vastuualuejohtaja ja ao. palveluyksikön esihenkilö
HENKILÖSTÖN VALINTA			
vastuualuejohtajan valinta		X	
ELINVOIMA- JA TYÖLLISYYSASIAT			
vastaa kaupungin elinkeinopolitiikasta	X		

¹ KAIKKIA VASTUUALUEITA KOSKEVAT ASIAT -osion pohjana ovat vastaavat asiat sivistyksen toimivalta- ja vastuualue- ja viranhaltija- taulukossa.

² Avustusten myöntämisen yleissäännökseen ehdotetaan toimivallan osittaista siirtoa viranhaltijalle asioiden käsittelyn joustavoittamiseksi. Yleissäännöstä sovelletaan toistuvaisavustuksiin, tapahtuma-avustuksiin sekä kulttuurin ja liikunnan projektiavustuksiin.

³ Kaikista järjestöjen toiminnan vuosivastuksista päättää lautakunta.

TEHTÄVÄ	PÄÄTÖSVALTA		
	KH	ELHY	viranhaltija
KH kaupunginhallitus, ELHY elinvoima- ja hyvinvointilautakunta			
vastaa kaupungin elinkeinopalveluista		X	
valitsee vuoden elinvoimateon		X	
vastaa kaupungin kansainvälisestä toiminnasta		X	
vastaa kaupungin korkeakoulupolitiikasta	X		
vastaa kaupungin korkeakoulu yhteistyöhön kuuluvista hankkeista korkeakoulu yhteistyöstä KH:n linjausten mukaisesti käyttösuunnitelmansa puitteissa ⁴ <ul style="list-style-type: none"> • yli 200.000 euron rahoitusosuus • alle 200.000 euron rahoitusosuus 		X	palvelualuejohtaja
hyväksyy toiminnallista ohjausta koskevat sopimukset kaupungin ja sen elinkeino- ja kehitysyhtiöiden sekä muiden elinkeinotoiminnan elinvoimatoiminnan sopimuskumppanien välillä sekä valvoo niiden toteutumista		X	
kaupungin vuosittaisesta kiintiöpakolaisten valinnasta päättäminen			kansainvälisen osaamisen päällikkö
päätää tehtäväalueensa avustuksista talousarvion mukaan, talousarvion taloutta ohjaavien kriteerien mukaisesti ⁵		X	
vastaa kaupungin työllisyydenhoidosta ja valvoo sitä		X	
päätää nuorten kesätöiden järjestämisestä		X	
hyväksyy työllisyyspalvelujen suunnitelman työllisyyspalvelujen järjestämisestä (palvelusuunnitelma)		X	
valitsee vuoden työllistäjän		X	
seuraa, ohjaa ja valvoo työllisyyspalvelujen valtakunnallisten ja omien tavoitteiden saavuttamista		X	
työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023) mukaiset työvoimaviranomaista koskevat tehtävät (pl. yksilöä koskevat päätökset, alla)		X	
työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain mukaiset yksilöä ja työnantajaa koskevat päätökset			työllisyyspalvelujohtaja

⁴ Korkeakoulu yhteistyötä on tarkoituksenmukaista tarkastella laajemmassa mittakaavassa kuin vain hankkeina. Ehdotetaan samalla osittaista toimivallan siirtoa viranhaltijalle

⁵ siirretty taulukon alkuun KOKO PALVELUALUETTA KOSKEVIIN ASIOIHIN

TEHTÄVÄ	PÄÄTÖSVALTA		
	KH	ELHY	viranhaltija
KH kaupunginhallitus, ELHY elinvoima- ja hyvinvointilautakunta			
työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain (381/2023) mukaiset työvoimaviranomaisen tehtävät (pl. yksilöä koskevat päätökset, alla)		X	
työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain mukaiset yksilöä koskevat päätökset			työllisyyspalvelujohtaja
kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) mukaiset työvoimaviranomaiset tehtävät (pl. yksilöä koskevat päätökset, alla)		X	
kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaiset yksilöä koskevat päätökset			työllisyyspalvelujohtaja
TOISEN ASTEEN KOULUTUS ⁶			
asettaa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 93 §:ssä tarkoitetun monijäsenisen toimielimen ja päättää tarvittaessa tarkemmin toimielimen toimintatavoista ja päätöksenteosta ⁷		X	
LIIKUNTA JA KULTTUURI			
YHTEISET PALVELUT -YKSIKKÖ			
ohjelmistosta päättäminen			vastuualuejohtaja
lipun hintojen vahvistaminen			vastuualuejohtaja
vastuualueen yhteisten palveluiden hallinnoimien kulttuuritilojen käyttövuorot ja -maksut sekä maksusta vapauttaminen tai sen alentaminen			vastuualuejohtaja
projektiavustusten myöntäminen			vastuualuejohtaja
LIIKUNTAPALVELUT			
liikuntapaikkarakentamista ja -ylläpitämistä ohjaava liikuntapaikkasuunnitelma	KV		
liikuntapaikkojen ja -kiinteistöjen käyttövuorot ja -maksut sekä maksusta vapauttaminen tai sen			palveluyksikön

⁶ Nimitys korostaa sitä, että elinvoiman palvelualue vastaa paitsi lukiokoulutuksesta myös mm. yhteistyötä koulutuskeskus Salpauksen kanssa.

⁷ Lakisääteinen tehtävä. Lain 93 §:n mukaan rekisteröidyn yhteisön tai säätiön järjestämässä ammatillisessa koulutuksessa olevan oppivelvollisen opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta, määräaikaisesta erottamisesta, asuntolasta erottamisesta sekä opiskeluoikeuden pidättämisestä päättää kyseisen koulutuksen järjestäjän kotipaikan mukaisen kunnan asettama monijäseninen toimielin rehtorin esityksestä. Kunnan monijäsenisen toimielimen on annettava kyseinen päätös tiedoksi koulutuksen järjestäjälle.

TEHTÄVÄ	PÄÄTÖSVALTA		
	KH	ELHY	viranhaltija
KH kaupunginhallitus, ELHY elinvoima- ja hyvinvointilautakunta			
alentaminen (hallintosäännön yhteiset talousasiat - taulukon rajoissa) ⁸			esihenkilö vastuualuejohtaja
KAUPUNGINMUSEO			
museoesineiksi luokiteltavien esineiden ja kuvien hankinta ja poistopäätökset			palveluyksikön esihenkilö
muiden kuin museoesineiksi luokiteltavien esineiden ja kuvien hankinta ja poistopäätökset			palveluyksikön esihenkilö
näyttelyistä päättäminen			palveluyksikön esihenkilö
lipun hintojen vahvistaminen			palveluyksikön esihenkilö
vapaakorttien myöntäminen			palveluyksikön esihenkilö
museokaupan tuotteiden hinnoittelusta päättäminen			palveluyksikön esihenkilö
luentojen hinnoitteleminen			palveluyksikön esihenkilö
museon tutkimustoiminnasta ja julkaisuista päättäminen			palveluyksikön esihenkilö
KAUPUNGINORKESTERI			
ohjelmistosta päättäminen			palveluyksikön esihenkilö
lipun hintojen vahvistaminen			palveluyksikön esihenkilö
vapaakorttien myöntäminen			palveluyksikön esihenkilö
vierailevien taiteilijoiden ja taiteilijaryhmien ottaminen			palveluyksikön esihenkilö

⁸ Suluissa oleva kohta ohjaa huomioimaan, että Yhteiset talousasiat -taulukon mukaan yli 25.000 euron vapautuksen tai alentamisen myöntäminen kuuluu toimielimelle.

TEHTÄVÄ	PÄÄTÖSVALTA		
	KH	ELHY	viranhaltija
KH kaupunginhallitus, ELHY elinvoima- ja hyvinvointilautakunta			
KAUPUNGINTEATTERI			
ohjelmisto- ja näytäntösuunnitelman sekä näyttelijöiden vapaapäiväjärjestyksen hyväksyminen ohjelmistosta päättäminen ⁹			palveluyksikön esihenkilö
lipun hintojen vahvistaminen			palveluyksikön esihenkilö
vapaakorttien ja lahjanäytäntöjen myöntäminen			palveluyksikön esihenkilö
vierailevien taiteilijoiden ja taiteilijaryhmien ottaminen			palveluyksikön esihenkilö
OSALLISUUS, HYVINVOINTI JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN			
vastaa kaupungin hyvinvoinnin tilan selvittämisestä ja seurannasta		X	
vastaa hyvinvointikertomuksen valmistelusta		X	
vastaa kuntalaisten osallisuuden kehittämisestä ja seurannasta		X	
edistää kaupungin vuorovaikutteista ja asiakaslähtöistä toimintaa sekä yhteisöllisyyttä		X	
päätää määrärahojensa puitteissa järjestöjen ja yhdistysten toiminta-avustuksista hyvinvoinnin-, terveyden edistämisen ja osallisuuden lisäämisen käyttötarkoituksiin ¹⁰		X	
toimii ehkäisevän työn lain edellyttämänä toimielimenä		X	
vastaa vanhusneuvoston, vammaisneuvoston ja veteraaniasiain neuvottelukunnan sekä osallisuus toimielimien työskentelystä		X	
veteraanietuudet		X	
sosiaali- ja terveystoimen alaan liittyviin lausuntopyyntöihin, kanteluihin, valituksiin yms. vastaaminen		X	

⁹ Ohjelmistosta päättämisen on käytännössä tulkittu sisältyvän nyt poistettavaan kohtaan. Selkeytetään toimivaltaa merkitsemällä se hallintosäätöön samalla tavalla kuin esim. yllä kaupunginorkesteria koskevassa kohdassa. Vapaapäiväjärjestykseen sovelletaan yhteiset henkilöstöasiat -taulukon kohtaa työvuorojärjestelmästä ja -luetteloista.

¹⁰ siirretty taulukon alkuun KOKO PALVELUALUETTA KOSKEVIIN ASIOIHIN

TEHTÄVÄ	PÄÄTÖSVALTA		
	KH	ELHY	viranhaltija
KH kaupunginhallitus, ELHY elinvoima- ja hyvinvointilautakunta			
valitsee vuoden hyvinvointiteon		X	

s. 68, Sivistyksen palvelualueen toimivaltataulukko

Sivistyksen palvelualueen lautakunnat ovat määritelleet toimipisteiden aukioloajat. Ehdotetaan, että jatkossa vastuualuejohtaja määrittää aukioloajat osana operatiivista toimintaa.

Henkilöstön valintojen toimivalta yhtenäistetään kaupunkitasoisesti. Alla kaupunginorkesteria ja -teatteria koskevia kohtia ei ole siirretty elinvoiman palvelualueen toimivaltataulukkoon, vaan valintoihin sovellettaisiin Yhteiset henkilöstöasiat -taulukon määräyksiä. Henkilöstövalinnoissa noudatetaan ns. "yksi yli" -periaatetta.

TEHTÄVÄ	PÄÄTÖSVALTA			
	KV/ KH	SIVL A	Wellamo- opiston johtokunta	viranhaltija
SIVLA sivistyslautakunta				
toimipisteiden aukioloaikojen määrittely		X		vastuualuejohtaja
yksittäisen toimipisteen aukioloaikojen väliaikaiset muutokset				ao. palveluyksikön esihenkilö
HENKILÖSTÖN VALINTA				
vastuualuejohtajan ja palveluyksikön esihenkilön valinta		X		

TEHTÄVÄ	PÄÄTÖSVALTA			
	KV/ KH	SIVL A	Wellamo- opiston johtokunt a	viranhaltija
SIVLA sivistyslautakunta				
kaupunginorkesterin taiteellisen johtajan valinta		✗		
kaupunginteatterin apulaisjohtajan valinta		✗		
peruskoulujen rehtoreiden valinta		✗		

s. 81, kaupunkiympäristön palvelualueita koskeva toimivaltataulukko

Purkaminen ja irtisanominen ovat juridisesti erilaiset tavat päättää sopimus.

Kaupunkiympäristölautakunta on 20.12.2023 § 151 tehnyt mastoalueista vastaavan periaatepäätöksen kuin pelloista, minkä johdosta hallintosääntöä on aiheellista tarkentaa

TEHTÄVÄ	PÄÄTÖSVALTA			
	KV	KH	lauta- kunta	viranhaltija
KYLA kaupunkiympäristölautakunta, RYLL rakennus- ja ympäristölupalautakunta, JOLI Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, JÄTE Lahden seudun jätelautakunta				
tonttien varauspäätösten peruuttaminen ja vuokrasopimusten purkaminen ja irtisanominen				X
tonttien luovutusehtojen täyttämiseen liittyvät asiat				X
kaupungin omistaman tontin, tontinosien, kaavoittamattoman alueen tai tonttimaaksi tarkoitettun alueen tilapäinen vuokralle antaminen <ul style="list-style-type: none"> - vuokrasopimukset (5–10 v.) ja jatko enintään 10 vuodeksi - vuokrasopimukset enintään 5 vuodeksi 			X	X
maatalousmaan ja mastoalueiden vuokralle antaminen				X

s. 83-84 ja 86, kaupunkiympäristön palvelualueita koskeva toimivaltataulukko

Rakentamislain voimaantulon 1.1.2025 johdosta kuulemisen toimivalta jaettiin vuoden 2024 lopulla kaavoituksen ja rakennusvalvonnan kesken siten, että tahot hoitavat myöntämiinsä lupiin liittyvät kuulemiset. Tämän vuoden alussa on kuitenkin päädytty keskittämään kaikki kuulemiset rakennusvalvontaan. Hallintosäännön Poistetaan toimivaltataulukosta kuulemista koskevat tarpeettomat kohdat.

Rakennusvalvonta hoitaa kuulemiset toimivaltataulukkoon kirjatun yleislausekkeen nojalla: "Rakennusvalvontaviranomainen, joka huolehtii kunnan rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä sekä rakentamislaisissa ja sen nojalla annetuissa asetuksissa kunnalle ja lupaviranomaiselle määrätystä tehtävistä, ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty."

TEHTÄVÄ	PÄÄTÖSVALTA			
	KV	KH	lauta- kunta	viranhaltija
KYLA kaupunkiympäristölautakunta, RYLL rakennus- ja ympäristölupalautakunta, JOLI Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, JÄTE Lahden seudun jätelautakunta				
kuulee ja tiedottaa poikkeamisluvasta suunnittelutarve-alueelle sijoittuvan rakennuspaikan osalta (RakL 64 §)				✗
kuulee ja tiedottaa poikkeamisluvasta suunnittelutarve-alueelle sijoittuvan rakennuspaikan osalta (RakL 64 §)				✗
kuulee sijoittamisluvasta ranta-asemakaava-alueella, asemakaava-alueen ulkopuolella ja suunnittelutarvealueella (RakL 63 §)				✗
kuulee ja tiedottaa rakentamisluvasta sekä asemakaava-alueella sijoittamisluvasta (RakL 63 §)			✗	
kuulee ja tiedottaa maisematyöluvasta sekä rakentamisluvasta suunnittelutarvealueelle sijoittuvan rakennuspaikan osalta (RakL 64 §)			✗	

s. 84-85, kaupunkiympäristön palvelualueita koskeva toimivaltataulukko

Kaupunkisuunnittelussa on havaittu tarve määritellä selkeästi myös naapurimaakuntien maakuntakaavojen valmistelusta lausumisen vastuut. Maakuntakaavaehdotuksesta lausuminen on edunvalvonnan ja vastuun näkökulmasta kaupunginhallituksen toimivaltaan sopiva asia. Valmistelun aikana annettavien lausuntojen delegointi viranhaltijalle nopeuttaa ja keventää lausuntojen antamista esimerkiksi OAS vaiheessa.

MRA 84 § oli epähuomiossa jäänyt pois edellisestä hallintosäännön muutoksesta.

Kuntien keskeistä sopimus pohjaista viranomaistoimintaa asuntotoimen osalta ei tällä hetkellä ole, ja asia voidaan poistaa hallintosäännöstä tarpeettomana.

Kunnille aiemmin kuuluneiden tehtävien siirtyminen valtiolle on poistanut asuntojen korjaus- ja energia-avustusten myöntämisen tehtävät, eikä asiaa ole siten enää tarvetta määrittellä hallintosäännössä.

TEHTÄVÄ	PÄÄTÖSVALTA			
	KV	KH	lauta- kunta	viranhaltija
KYLA kaupunkiympäristölautakunta, RYLL rakennus- ja ympäristölupalautakunta, JOLI Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, JÄTE Lahden seudun jätelautakunta				
maakuntakaavan ja naapurimaakunnan maakuntakaavan laatiminen (AKL 27 §, MRA 8 § ja 11 §) - kunnan edustajien ehdottaminen maakunnan liiton toimielimeen ja viranomaisneuvotteluihin - maakuntakaavaehdotuksesta annettavat lausunnot - maakuntakaavan valmistelun aikana annettavat muut lausunnot	X	X	X X	X
osoitenumeroinnin vahvistaminen (MRA 84 §)				X
ASUNTOTOIMI Lahti sekä Asikkalan, Hollolan ja Kärkölen kanssa erilliseen sopimukseen perustuva viranomaistoiminta (valmistelu ja päätöksenteko)				
asuntojen korjaus- ja energia-avustusten myöntäminen sekä avustusten myöntäminen hissien rakentamiseksi hissittömiin rakennuksiin				X